دیوارچینی به سبک بختیاری‌زاده

دفاع شناور، سلاح جذاب سهراب

نگاه فنی

حمیدرضا عرب
خبرنگار

عکس: باشگاه استقلال

یکی از مهم‌ترین دلایلی که استقلال در سه بازی اخیر خود گل نخورده و سه کلین‌شیت متوالی ثبت کرده، به سبک متفاوت این تیم در فاز دفاعی مربوط است. استقلال دیگر صرفاً یک تیم سه دفاعه نیست و اجرای ساختاری شناور در حین بازی است که بسته به شرایط و آرایش هجومی حریف تغییر می‌کند و همین مسأله کار را برای مهاجمان حریف دشوار کرده است.

استقلال در ۲۷۰ دقیقه‌ای که از لیگ گذشته همواره بازی‌ها را با سه مدافع متمرکز آغاز کرده است. سامان فلاح، رستم آشورماتوف و عارف آقاسی، سه بازیکنی هستند که در قلب خط دفاعی قرار می‌گیرند. پیش از شروع فصل تصور می‌شد سهراب بختیاری‌زاده از میان این سه بازیکن، دو نفر را انتخاب می‌کند و حردانی و گودرزی نیز به عنوان مدافعان راست و چپ در ترکیب قرار می‌گیرند و عملاً تیمش را با چهار دفاع چیدمان می‌کند. اما اتفاقی که در عمل رخ داده استفاده همزمان از هر سه مدافع مرکزی است تا استقلال در اولین بازی با آرایش سه دفاعه کارش را آغاز کند.

نکته مهم اما در زمان دفاع کردن رقم می‌خورد. استقلال در این لحظه سه دفاعه باقی نمی‌ماند. امیرمحمد رزاقی‌نیا خودش را به مدافعان نزدیک می‌کند و با قرار گرفتن در فضای جلوی آنها، عملاً مسیر حرکت و نفوذ بازیکنان حریف را در مرکز زمین محدود می‌کند. همزمان حردانی و گودرزی نیز از کناره‌ها عقب می‌کشند و در ساختار دفاعی قرار می‌گیرند. این وضعیت خیلی سریع تغییر می‌کند. آنالیز بازی‌های استقلال کاملاً این بازگشت‌های به موقع را نشان می‌دهد.

این بازگشت‌ها و به اصطلاح شیفت شدن‌ها کاملاً وابسته به سمت حمله حریف است. اگر حمله از جناح راست استقلال شکل بگیرد، حردانی به خط دفاع اضافه می‌شود و اگر حریف از سمت چپ حمله کند، گودرزی این وظیفه را بر عهده می‌گیرد.

به همین دلیل استقلال در اغلب لحظات دفاعی با ۴ مدافع کارش را دنبال می‌کند و زمانی که فشار حریف افزایش پیدا کند، حتی ممکن است تعداد بازیکنان متمرکز در خط دفاع به ۵ نفر هم برسد.

در واقع باید از اجرای یک سیستم دفاعی شناور صحبت کرد. روشی غلتان و کاملاً متغیر. ساختاری که در آن عدد دفاعی تیم ثابت نیست و با توجه به موقعیت توپ و شکل حمله حریف تغییر می‌کند.

این ایده که زائیده ذهن سهراب بختیاری‌زاده است و در تیم‌های بزرگ دنیا نیز پیاده می‌شود، به استقلال اجازه می‌دهد در زمان مالکیت توپ و حمله، نفرات بیشتری برای ایجاد خطر در اختیار داشته باشد و بلافاصله پس از از دست دادن توپ ساختار دفاعی خود را بازسازی کند.

البته اجرای چنین سیستمی صرفاً به ایده مربی وابسته نیست. سهراب بختیاری‌زاده پیش از انتخاب این مدل ظرفیت‌های تیمش را بررسی کرده و ویژگی‌های بازیکنان را به خوبی شناخته است.

اگرانتخاب سبک شناور با خصوصیات فنی نفرات استقلال متفاوت بود، شاید امروز شاهد چنین ساختاری نبودیم. در حقیقت این بازیکنان هستند که امکان اجرای این ایده را برای سهراب فراهم کرده‌اند و او نیز توانسته از ظرفیت آنها استفاده کند.

اجرای این شیوه دفاعی با خصوصیات آنچه از دوران بازی در ذهن بختیاری‌زاده به یادگار مانده، همخوانی دارد. او سال‌ها در قلب خط دفاع بازی کرده و شناخت دقیقی از جزئیات دفاع کردن دارد.

به همین دلیل استقلال در حال حاضر تیمی شده که در فاز دفاعی به راحتی از شکل و ماهیت حقیقی خود خارج نمی‌شود و برای رسیدن به دروازه چنین تیمی باید از چند لایه دفاعی عبور کرد و این موضوع کار را برای مهاجمان حریف بسیار دشوار کرده است.

در بسیاری از موارد دیده شده که استحکام بالای دیوار دفاعی موجب شده رقبا رو به ارسال از راه دور بیاورند که در این شرایط نیز آقاسی و آشورماتوف به دلیل برخورداری از فیزیک مناسب حملات حریف را دفع می‌کنند.

در کنار این ساختار محکم، عملکرد فرعباسی نیز قابل توجه بوده است. او در مسابقاتی که استقلال نیاز به حفظ برتری و کنترل فشار حریف داشته نمایش قابل قبولی ارائه داده و در کنار این سیستم دفاعی توانسته سهم خود را در ثبت کلین‌شیت‌ها ایفا کند.

بدون تعارف این وضعیت در استقلال اتفاقی نبوده است. تیمی که ۲۷۰ دقیقه گل نمی‌خورد (البته تراکتور و گل‌گهر نیز از این ویژگی لااقل به لحاظ آماری برخوردار بوده‌اند) در حال یافتن یک هویت دفاعی مشخص است.

دفاع شناور می‌تواند ایده‌ای باشد که حتی در آینده برای تیم ملی نیز مورد استفاده قرار بگیرد. حتی امیر قلعه نویی نیز می‌تواند از این روش تاسی بگیرد. بختیاری‌زاده در استقلال شکل دیگری از دفاع کردن را به اجرا گذاشته و فعلاً شواهد نشان می‌دهد این ایده با ابزارهایی که در اختیار دارد، جواب داده است و می‌تواند یک الگوی مناسب برای فوتبال ایران وتیم ملی هم باشد.

> تیمی که ۲۷۰ دقیقه گل نمی‌خورد (البته تراکتور و گل‌گهر نیز از این ویژگی لااقل به لحاظ آماری برخوردار بوده‌اند) در حال یافتن یک هویت دفاعی مشخص است

سازمان لیگ باید درخواست رسمی بدهد!

عقب‌نشینی فدراسیون فوتبال از اهدای جام قهرمانی به استقلال

نقد روز

با وجود گمانه‌زنی‌های مطرح‌شده درباره احتمال اهدای جام قهرمانی فصل گذشته به استقلال، به نظر می‌رسد این موضوع دست‌کم در جلسه پیش‌روی هیأت رئیسه فدراسیون فوتبال مورد بررسی قرار نخواهد گرفت.

فدراسیون فوتبال اعلام کرده است که در صورت طرح موضوع اهدای جام به استقلال، سازمان لیگ باید ابتدا درخواست رسمی خود را همراه با ادله و گزارش مربوطه تهیه و به صورت کتبی به هیأت رئیسه فدراسیون ارائه کند. این در حالی است که تا این لحظه هیچ نامه، درخواست یا مصوبه‌ای از سوی سازمان لیگ در این خصوص به فدراسیون فوتبال ارسال نشده است.

با توجه به اینکه بررسی موضوع قهرمانی استقلال در دستور جلسه جدید هیأت رئیسه قرار ندارد، به نظر می‌رسد این پرونده فعلاً در این نشست منتفی باشد و برای تصمیم گیری درباره آن باید منتظر جلسات بعدی ماند. البته فدراسیون فوتبال اعلام کرده قبل از جلسه سازمان لیگ باید درخواست بدهد!

این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال، پیش‌تر علاقه خود به اهدای جام به استقلال را مطرح کرده بود و همین موضوع باعث شد گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال تغییر در پرونده مسابقات و اعطای جام به این باشگاه افزایش پیدا کند.

به هرحال موضع کنونی فدراسیون فوتبال نشان‌دهنده آن است که بدون درخواست رسمی سازمان لیگ، هیأت رئیسه وارد بررسی این موضوع نخواهد شد؛ بنابراین فعلاً خبری از تصمیم‌گیری درباره قهرمانی استقلال نیست و باید دید آیا سازمان لیگ در روزهای آینده اقدامی در این زمینه انجام خواهد داد یا خیر؟!

البته عزمی در سازمان لیگ برای بررسی این موضوع نیز وجود نداشته و تا کنون درباره اهدای جام به استقلال از سوی مسئولان این سازمان صحبتی به میان نیامده است.

اینکه سخنگوی فدراسیون فوتبال هم مدعی شده که سازمان لیگ ابتدا باید درخواست بدهد تا فدراسیون فوتبال بررسی کند، گمراه‌کننده است و کسی باور ندارد که از طرف سازمان لیگ که ارکانش را شخص مهدی تاج بر مسند کار قرار می‌دهد، کسی بخواهد به تاج و هیأت رئیسه موضوعی را دیکته کند. حقیقت این است که در ماجرای اعلام قهرمانی استقلال نوعی پاسکاری میان ارکان فوتبال مشهود است.

البته باید باور داشت که مدیران باشگاه استقلال هم در این خصوص خیلی سست عمل می‌کنند و نمی‌توانند به خوبی حق هواداران این باشگاه را از فدراسیون فوتبال مطالبه کنند.

اردوگاه آبی

خروج عزیزی خادم از شانس‌های مدیرعاملی استقلال

انتخاب مدیرعامل جدید استقلال همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و طبق آخرین گمانه‌زنی‌ها، تصمیم نهایی در این خصوص به بعد از برگزاری مجمع باشگاه در ۱۰ شهریور و همچنین دربی روز ۱۱ شهریور موکول شده است.

حمید سجادی و مصطفی متدین نسبت به سایر گزینه‌ها شانس بیشتری برای تصدی مدیرعاملی استقلال دارند و گفته می‌شود تصمیم نهایی در این زمینه از سوی هلدینگ خلیج فارس اتخاذ خواهد شد.

نام عزیزی‌خادم نیز همچنان در گمانه‌زنی‌ها مطرح است. او که سابقه فعالیت در وزارت صنایع را در کارنامه دارد و سابق رئیس فدراسیون فوتبال هم بوده، تلاش‌هایی برای نزدیک کردن خود به مجموعه استقلال داشته است.

برخی سوابق و پرونده‌های مربوط به محرومیت وی اما می‌تواند در تصمیم‌گیری نهایی درباره انتخاب مدیرعامل جدید استقلال تأثیرگذار باشد. با توجه به این شرایط به نظر می‌رسد شانس دیگر گزینه‌ها برای رسیدن به این جایگاه بیشتر باشد.

با توجه به اینکه هلدینگ خلیج فارس هنوز تصمیم نهایی خود را اعلام نکرده، باید منتظر ماند و دید پس از برگزاری مجمع و دربی، چه گزینه‌ای در نهایت مورد اعتماد مدیران این مجموعه قرار خواهد گرفت.

البته موضوع تغییر مالکیت استقلال نیز همچنان مطرح است و می‌تواند یکی از عوامل مؤثر در تصمیمات آینده پیرامون ساختار مدیریتی باشگاه باشد. باید دید بعد از دربی چه تصمیمی در این خصوص اتخاذ خواهد شد.

رسیدگی به شکایت مس شهربابک از استقلال

سرنوشت شکایت مس شهربابک از استقلال درباره استفاده این باشگاه از یاسر آسانی، حالا در انتظار تصمیم کمیته انضباطی قرار دارد. جلسه رسیدگی به این پرونده اخیراً برگزار شده و نمایندگان حقوقی دو باشگاه با حضور در جلسه دفاعیات و لوایح خود را ارائه کردند.

مس شهربابک معتقد است استقلال با توجه به بسته بودن پنجره نقل‌وانتقالاتی مجاز به استفاده از آسانی نبوده است. استدلال شاکیان این است که بازیکن آلبانیایی در همین پنجره قراردادش را با استقلال فسخ کرده و از ایران خارج شده بود و با توجه به بسته بودن پنجره نقل‌وانتقالاتی استقلال بازگشت او و حضور در ترکیب این تیم از نظر قانونی محل اشکال است. درعین حال استقلال موضع کاملاً متفاوتی دارد و مسئولان این باشگاه با اطمینان از قانونی بودن حضور آسانی در مسابقه صحبت می‌کنند. در باشگاه استقلال اعتقاد بر این است که شکایت‌های مطرح‌شده در این خصوص به جایی نخواهد رسید.

لازم به ذکر است که سخنگوی سازمان لیگ پیش‌تر بازی کردن این بازیکن برای استقلال را قانونی اعلام کرده بود. همچنین در یکی از برنامه‌های تلویزیونی، نقل‌قولی از کمیته انضباطی مطرح شد که بر اساس آن بازگشت ستاره آلبانیایی به استقلال از نظر مقررات ایرادی نداشته است. باید منتظر ماند و دید سرنوشت این ماجرا چه خواهد شد.

پاشازاده: یک نفر دست روی سر آقاسی کشیده

تحلیل پاشازاده از بردهای جذاب استقلال و بازگشت عارف آقاسی به اوج، جالب توجه است: «اصلاً بار فنی بازی مهم نیست، بحث من نزدیک شدن بازیکنان به یکدیگر است. یک نفر دستی روی سر آقاسی کشیده که او امروز شرایط خوبی دارد.»

او ادامه داد: «در سال‌های اخیر چنین نگاهی نداشتیم و همیشه دنبال مربی خارجی بودیم. امروز تیم یکدل و یکدستی داریم و نتیجه‌اش را می‌بینیم. هنوز هم افرادی از جنس خانواده استقلال می‌خواهیم، سهراب باز هم باید تقویت و دورش قوی‌تر شود. مدیران باشگاه باید بدانند اگر می‌خواهند سراغ مربی درجه یک بروند، باید امکانات و زمان در اختیارش قرار دهند تا موفق شود، ولی چنین شرایطی نداریم و نمی‌توانیم سراغ آنها برویم.»

پاشازاده در پایان گفت: «درد اصلی استقلال این بود که فردی بیاوریم که از جنس استقلال و بازیکنان باشد. استقلال کسی را نداشت که بزرگی کند و دستی روی سر بازیکنان بکشد. سهراب بختیاری‌زاده درد استقلال را فهمید، اما متأسفانه برخی مدیران ما متوجه نشدند.»

سرنوشت استقلال برای مس رفسنجان تکرار شد

باشگاه مس رفسنجان نیز از سوی فیفا با محرومیت از ۳ پنجره نقل و انتقالاتی مواجه شده است. تیم‌های ایرانی به خیال اینکه هرگاه بدهی بازیکنان را بپردازند پنجره نقل و انتقالاتی‌شان باز می‌شود، بسیاری از پرونده‌ها را رها کرده‌اند که حالا تعداد پنجره‌های بسته افزایش یافته است. مس رفسنجان بعد از استقلال خوزستان و استقلال، دچار یک محرومیت بین‌المللی شده که این برای ماهیت فوتبال ایران خبر خوشی نیست. یکی باید جلوی این همه آسیب و سوءمدیریت را بگیرد و مانع از فروپاشی باشگاه‌ها شود.

اوضاع نماینده یزد در لیگ برتر وخیم است

شروع کابوس‌وار چادرملو با صفر گل زده در قعر جدول!

نقد روز

شروع فصل برای سعید اخباری و چادرملو یزد برخلاف انتظارات پیش رفته است. تیمی که مدیران باشگاه پیش از آغاز فصل تصور نمی‌کردند در چنین شرایطی قرار بگیرد، پس از گذشت سه هفته از لیگ برتر در قعر جدول قرار گرفته و شرایطی نگران‌کننده را تجربه می‌کند.

چادرملو در آخرین مسابقه خود با نتیجه ۳ بر صفر مقابل گل‌گهر سیرجان شکست خورد. نتیجه‌ای که بار دیگر بحث‌های مطرح‌شده درباره دیدار پلی‌آف فصل گذشته و شایستگی نماینده یزد برای حضور در رقابت‌های آسیایی را تحت تأثیر قرار داده است.

اخباری در مقاطع مختلف برای انتقاد از گل‌گهر به نتیجه آن مسابقه که در ضربات پنالتی گل‌گهر را برد استناد کرده بود، اما شکست سنگین چادرملو برابر سیرجانی‌ها نشان داد که نمی‌توان نتیجه آن دیدار را به سادگی معیار سنجش کیفیت دو تیم قرار داد. مع‌الوصف، اما مسأله اصلی چادرملو فقط شکست سنگین اخیر برابر گل‌گهر نیست. این تیم پس از سپری شدن ۱۸۰ دقیقه از مسابقات لیگ برتر، هنوز موفق به گلزنی نشده است! آماری که وضعیت خط حمله تیم اخباری را به شدت نگران‌کننده کرده است.

چادرملو در سه هفته ابتدایی دو شکست و یک تساوی بدون گل به دست آورده و با صفر گل زده تنها تیم لیگ برتر است که هنوز دروازه هیچ‌یک از حریفانش را باز نکرده است. چنین آماری برای تیمی که فصل را با اهداف مشخصی آغاز کرده یک هشدار جدی محسوب می‌شود.

در واقع کارنامه اخباری در سه هفته نخست لیگ با دو شکست، یک تساوی و صفر گل زده نشان می‌دهد که او نتوانسته تیمش را به خوبی آماده و مهیای حضور در لیگ برتر کند. آماری که نشان می‌دهد چادرملو هم در کسب امتیاز و هم در بخش هجومی با مشکلات جدی مواجه است.

ادامه این روند می‌تواند فشارها را روی سرمربی چادرملو افزایش دهد. اگر تیم یزدی در هفته‌های آینده همچنان در گلزنی ناکام بماند و نتواند روند امتیازگیری خود را اصلاح کند، شرایط برای سعید اخباری دشوارتر خواهد شد و مدیران باشگاه نیز ناچار خواهند بود درباره وضعیت فنی تیم تصمیمات جدی‌تری بگیرند.

البته چادرملو هنوز فرصت کافی برای جبران دارد، اما شروع بدون برد، با دو شکست و بدون حتی یک گل زده، زنگ خطر را برای اخباری و تیمش به صدا درآورده است.

ارزیابی هفته سوم لیگ برتر

تارتار از سهراب و نکو جاماند

تحلیل هفته

در هفته سوم بازی‌های لیگ ۲۲ گل رد و بدل شد. ضمن اینکه تمام بازی‌ها گل داشت؛ حتی دو مسابقه‌ای که با نتیجه تساوی به پایان رسید.

آمار ۲/۴ گل برای هر بازی شاید برای هفته‌های ابتدایی خیلی هم آمار ضعیفی نباشد. اما آنچه که از همین الان خیلی به چشم می‌آید حساسیت بازی‌هاست. دقیقاً به همین دلیل هم شاهد استفاده داوران از کارت‌های رنگی و اشتباه بازیکنان در باز کردن دروازه خودشان هستیم.

در پایان این هفته استقلال و تراکتور ۹ امتیازی شدند و تا حدی از سایر رقبا فاصله گرفتند. به نوعی تارتار جا ماند و سهراب و نکونام را در صدر جدول تنها گذاشت. البته هنوز در هفته سوم قرار داریم و ادامه این جابه‌جایی‌ها وجود دارد.

تیم منتخب: ۱-۳-۲-۴

تیم هفته: فجرسپاسی

پیروزی در انزلی نه فقط برای فجرسپاسی بلکه برای تمام تیم‌های لیگ برتری به هیچ‌وجه آسان نیست اما فجری‌ها این کار بزرگ را انجام دادند. شاگردان رسول خطیبی با کمترین اشتباه و با تمرکز بالا فشار حملات شاگردان مازیار زارع را مهار کردند. بعد از دو تساوی متوالی برای شیرازی‌ها این سه امتیاز آن هم در خارج خانه اعتماد بازیکنان فجر را برای ادامه مسیر دشوار لیگ حداقل برای چند هفته بالا می‌برد.

مربی هفته: پیروز قربانی

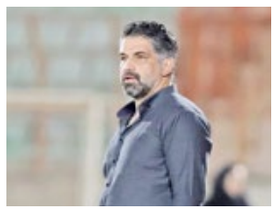

پیروز قربانی بعد از تساوی خانگی هفته گذشته برای جبران دو امتیاز از دست رفته به قزوین رفته بود. تیم او در ابتدا با گل پیش افتاد اما شاگردان وحید رضایی گل تساوی را زدند. در حالی که فشار تیم شمس‌آذر برای رسیدن به گل برتری زیاد شده بود، پیروز قربانی با چند تعویض جریان بازی را به نفع تیمش تغییر داد و در نهایت سه امتیاز باارزش را با خود به اراک برد. آنها با این پیروزی در جمع مدعیان قرار گرفتند.

برد هفته: استقلال

در این هفته تیم‌های فولاد و تراکتور با پیروزی مقابل صنعت نفت و پرسپولیس نتایج درخشانی را به دست آوردند اما تیم استقلال تهران با ارائه بازی خوب مقابل تیم پرمهره سپاهان با دو گل به برتری دست پیدا کرد. ضمن اینکه آنها دروازه‌شان را هم بسته نگه داشته و با کمی دقت می‌توانستند آمار گل‌های‌شان را بیشتر کنند. سهراب بختیاری‌زاده با این روند از الان تیمش را به عنوان مدعی اصلی قهرمانی معرفی کرده است.

باخت هفته: ملوان

با اینکه صنعت نفت در خانه با سه گل مغلوب فولاد خوزستان شد و شمس‌آذر هم در زمین خودش به آلومینیوم اراک باخت اما شکست ملوان در انزلی مقابل فجر بیشتر از بقیه به چشم آمد. شاید شاگردان مازیار زارع بعد از پیروزی هفته گذشته مقابل ذوب‌آهن دچار غرور کاذب شده و همان هم برای‌شان دردسرساز شد. شاید هم آنها از قبل خودشان را مقابل فجر برنده بازی می‌دانستند. مازیار تا بازی بعدی باید روی این موضوع کار کند.

بازیکن هفته: صائب محبی

بدون شک بهترین بازیکن این هفته صائب محبی مدافع پیکان بود. در حالی که آنها در بازی مقابل خیبر در خرم‌آباد تحت فشار بودند اما این مدافع باتجربه که سابقه گلزنی به تیم‌های بزرگ را هم داشته در این بازی حساس دو مرتبه دروازه خیبر را باز کرد و سه امتیاز شیرین را برای خودروسازان به ارمغان آورد. ساکت الهامی حالا بیش از پیش روی گلزنی مدافعش حساب باز خواهد کرد.